Lietas arhīva Nr. 1A-0274-19/15
ECLI:LV:RLPT:2019:1120.1A29027419.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2019.gada 20.novembrī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese D.Bērziņa
rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu /pers. A/ (turpmāk - sūdzības iesniedzēja) sūdzībā par Jūrmalas pilsētas pašvaldības policijas priekšnieka p.i. K.Platnieka (turpmāk – iestāde) 2019.gada 9.jūlija lēmumu Nr.1-13.1/1950.

Aprakstošā daļa

Jūrmalas pilsētas pašvaldības policijas inspektors A.Butkus 2019.gada 6.februārī sastādījis /pers. A/ administratīvā pārkāpuma protokolu ZZ Nr.739293 par to, ka 2018.gada 29.jūlijā plkst. 18:03 transportlīdzeklis VW CC ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ iebrauca īpašā režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā neiegādājoties caurlaidi, tādejādi pārkāpjot Jūrmalas pilsētas domes 2017.gada 12.janvāra saistošo noteikumu Nr.1 „Par transportlīdzekļu iebraukšanu īpašā režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā" 5.punkta prasības, par kuru atbildība paredzēta 49.punktā. Par minēto administratīvo pārkāpumu, iesniedzējai uzlikts naudas sods 50,00 EUR apmērā.

Minēto protokolu-lēmumu iesniedzējs pārsūdzēja augstākā iestādē.

Ar augstākās iestādes 2019.gada 9.jūlija lēmumu Nr.1-13.1/1950 nolemts 2019.gada 22.maija iesniedzēja sūdzību ar reģistrācijas numuru 1-13.1/1950 noraidīt, savukārt administratīvā pārkāpuma protokolu-lēmumu ZZ Nr.739293 atstāt negrozītu.

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā 2019.gada 1.augustā saņemta sūdzība par iestādes 2019.gada 9.jūlija lēmumu Nr.1-13.1/1950. Ar tiesneses 2019.gada 7.augusta lēmumu nolemts ierosināt tiesvedību, izskatīt lietu rakstveida procesā.

Sūdzības iesniedzējs sūdzībā norāda, ka lēmumam nepiekrīt un uzskata to par prettiesisku un atceļamu šādu motīvu dēļ.

Iesniedzēja norāda, ka vienīgais pierādījums uz ko balstās pieņemtais lēmums par soda piemērošanu ir norādītā fotofiksācija no sistēmas. No lēmuma nav saprotams, kāds ārējais normatīvais dokuments dod tiesības pašvaldībai izmantot fotofiksāciju kā pierādījumu soda piemērošanai administratīvo pārkāpumu lietās.

Iesniedzēja uzskata, ka lai iegūtu ziņas vai faktus, kuru pieļaujamību var pārbaudīt administratīvā pārkāpuma lietvedības ietvaros ir jākonstatē iestādes darbību regulējošā likuma noteiktās pilnvaras jeb tiesību normas. Iestādes darbību, jeb pašvaldības policijas darbību regulē likums Par pašvaldībām un Policijas likums. Pašvaldības policijai ir vispārējās, policijas darbinieka tiesības noteiktas likuma 12.pantā. Minētā likuma 12.panta 14.1 punkts dod tiesības "novērot publiskas vietas un tajās esošas personas, tai skaitā izmantojot tehniskos līdzekļus". Novērot un veikt fotofiksāciju nav analoģiski termini. Attiecīgi, ne likumā Par pašvaldībām, ne Policijas likumā, pašvaldības policijai nav dotas tiesības iegūtās ziņas vai faktus ar fotofiksācijas palīdzību , izmantot kā pierādījumu soda noteikšanai, jo tam nav augstāka ārējā normatīvā akta pilnvarojums to veikt.

Iesniedzēja norāda, ka LAPK 243.panta 12.daļa 2.punkts par nepieļaujamām un pierādīšanā neizmantojamām atzīstamas tādas ziņas par faktiem, kuras iegūtas procesuālajā darbībā, ko veikusi persona, kurai saskaņā ar šo kodeksu vai citu likumu nebija tiesību to veikt.

Iesniedzēja norāda, ka saskaņā ar LAPK 272.pantu, institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Iesniedzēja norāda, ka nekonstatējot ārējā normatīva akta pilnvarojumu pašvaldībai veikt fotofiksāciju soda piemērošanai, šāds pierādījums lietā nav pieļaujams un attiecīgi sūdzība ir apmierināma.

Iesniedzēja uzskata, ka pašvaldība ir pārkāpusi tai normatīvajos aktos noteikto kompetenci un nav ievērojusi padotību likumam un tiesībām.

Iesniedzēja norāda, ka administratīvo pārkāpumu lietās nevar piemērot tiesību normas pēc analoģijas vai interpretēt plašāk nekā to noteicis likumdevējs. Pretējā gadījumā tas var novest pie privātpersonas tiesību nepamatotas ierobežošanas.

Ņemot vērā minēto, iesniedzēja lūdz tiesu atzīt par nepieļaujamu kā pierādījumu izmantot lietā esošās fotofiksācijas un atcelt Jūrmalas pilsētas pašvaldības policijas 2019.gada 9.jūlija lēmumu Nr.1-13.1/1950.

2019.gada 20.augustā tiesā no iestādes saņemts rakstveida paskaidrojums par /pers. A/ sūdzību.

Paskaidrojumā iestāde norada, ka fotofiksācijas izdruka no Jūrmalas pilsētas iebraukšanas nodevas samaksas kontroles informācijas sistēmas Qliksense aplikācijas „Notikumu kontrole" (turpmāk - Sistēma), kurā fiksētas ziņas par transportlīdzekļa VW CC ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ (turpmāk - Transportlīdzeklis) iebraukšanas faktu īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā (turpmāk - Jūrmala), saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243.1panta 5.punktu kvalificējams kā pierādīšanas līdzeklis - dokuments, kas satur ziņas par faktiem, rakstveidā vai citā formā. Tādējādi norādāms, ka fotofiksācijas izdrukas ir uzskatāmas par likumīgu pierādīšanas līdzekli administratīvā pārkāpuma lietvedības, kas veikta par Jūrmalas pilsētas pašvaldības domes 2017.gada 12.janvāra saistošo noteikumu Nr.1 „Par transportlīdzekļu iebraukšanu īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā" (turpmāk - Noteikumi) 5.punkta prasību neievērošanu, ietvaros.

Iestāde norāda, ka likumā „Par policiju" 10.panta pirmās daļas 6.punktā noteikto pienākumu - noskaidrot vainīgos (personu, uz kuru var attiecināt objektīvo vainojamību par Noteikumu pārkāpumu) - nav objektīvi iespējams izpildīt nekā citādi, kā vien izmantojot LAPK 243.1pantā noteiktos pierādīšanas līdzekļus un fiksējot pierādījumus saskaņā ar LAPK noteiktajām prasībām. Tādējādi, tulkojot likumā „Par policiju" Pašvaldības policijas kompetenci regulējošās iepriekš minētās tiesību normas sistēmiski ar LAPK un teleoloģiski, nepārprotami konstatējama Pašvaldības policijas un to amatpersonu kompetence iegūt un fiksēt fotofiksācijas izdrukas kā pierādīšanas līdzekli, kas satur pierādījumus (ziņas par faktiem) par administratīvā pārkāpuma lietvedībā noskaidrojamiem būtiskiem apstākļiem proti, iebraukšanas faktu Jūrmalā, iebraukšanas datumu, laiku, ģeogrāfisko lokāciju fotofiksācijas brīdī atbilstoši ģeogrāfiskajām koordinātām un transportlīdzekli, ar kuru iebraukts Jūrmalā.

Paskaidrojumā iestāde norāda, ka saskaņā ar LAPK 243.panta desmito daļu administratīvā pārkāpuma lietvedībā iegūtās ziņas par faktiem, kā arī ziņas, kas fiksētas ar tehnisku līdzekļu palīdzību, ir pieļaujams izmantot kā pierādījumus, ja tās iegūtas un procesuāli nostiprinātas šajā kodeksā noteiktajā kārtībā, savukārt saskaņā ar LAPK 243.panta vienpadsmito daļu ziņas vai fakti, ko kompetentās iestādes amatpersonas ieguvušas, īstenojot šīs iestādes darbību regulējošajā likumā noteiktās pilnvaras, ir pieļaujami kā pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietvedībā, ja šīs ziņas vai faktus iespējams pārbaudīt administratīvā pārkāpuma lietvedības ietvaros. Pašvaldības policija norāda, ka Pašvaldības policija ir izpildījusi iepriekš norādīto LAPK tiesību normu priekšnoteikumus, lai atzītu administratīvā pārkāpuma lietvedībā esošos pierādījumus par pieļaujamiem, kā arī, veicot procesuālās darbības administratīvā pārkāpuma lietvedībā, ievērojusi materiālo un procesuālo tiesību normu prasības, tostarp ievērojusi LAPK noteikto pierādījumu nostiprināšanas kārtību.

Iestāde norāda, ka saskaņā ar tiesu praksē izteiktajām atziņām par pierādījumu pieļaujamību administratīvo pārkāpumu lietvedībās, kas uzsāktas par Noteikumu pārkāpumu, secināts, ka nav pamata apšaubīt fotofiksācijās fiksētās ziņas un atzīt tās par nepieļaujamiem pierādījumiem tādēļ, ka konkrētajiem tehniskiem līdzekļiem nav veikta verifikācija, jo tādu neparedz normatīvie akti, jo attēli iegūti no stacionāri uzstādītas tehnikas, līdz ar to nav pamata apšaubīt vietu, netiek mērīts ģeometrisks lielums, kā ari fotoattēli netiek izmantoti, lai mērītu kustības parametrus (Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2018.gada 16.novembra spriedums lietā Nr.lA33006118). Papildus norādāma, ka arī fotogrāfijas ir pierādīšanas līdzeklis - rakstveida pierādījums jeb dokuments - atbilstoši LAPK normām. Ja nav noteikts, ka noteiktu faktu var pierādīt tikai ar konkrētiem pierādīšanas līdzekļiem (piem., personas atrašanos alkohola reibumā var pierādīt ar alkometra mērījumu, ar ārstniecības iestādes atzinumu medicīnas pārbaudes protokolā var pierādīt personas veselības stāvokli), pieļaujami ir jebkuri likumā minētie pierādīšanas līdzekļi. Piem., fakta pierādīšanai, ka persona ir vadījusi automašīnu, var izmantot jebkuru pierādīšanas līdzekli, tostarp fotogrāfijas, nevis, piem., tikai videoierakstu (Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 10.09.2007. rīcības sēdes lēmums lietā Nr. SKA-565/2007 7.3. punkts)

Balstoties uz iepriekš minētajiem apsvērumiem un pamatojoties uz LAPK 289.2 pantu, iestāde lūdz tiesu noraidīt /pers. A/ lūgumus un atzīt administratīvā pārkāpuma lietas Nr.lA29027419 materiāliem pievienoto fotofiksācijas izdruku no Jūrmalas pilsētas iebraukšanas nodevas samaksas kontroles informācijas sistēmas Qliksense aplikācijas „Notikumu kontrole" par pieļaujamu pierādījumu administratīvā pārkāpuma tiesvedībā.

Motīvu daļa

Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{6} pantā noteikto tiesa iesniedzēja sūdzību izskata rakstveida procesā, ievērojot šā kodeksa divdesmit trešajā „a" nodaļā noteikto tiesvedības kārtību.

Tiesa, iepazinusies ar sūdzību un Jūrmalas pilsētas pašvaldības policijas priekšnieka p.i. K.Platnieka 2019.gada 9.jūlija lēmumu Nr. 1-13.1/1950, pārbaudījusi lietas materiālus, atzīst, ka Jūrmalas pilsētas pašvaldības policijas priekšnieka p.i. K.Platnieka 2019.gada 9.jūlija lēmumu Nr. 1-13.1/1950 ir atceļams un lietvedība lietā izbeidzama.

Saskaņā ar Latvijas APK 37.pantu, kas nosaka noilgumu administratīvā pārkāpuma lietā lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā var uzsākt ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas, bet, ja pārkāpums ir ilgstošs, — no pārkāpuma pārtraukšanas dienas.

Ja saņemts atteikums uzsākt kriminālprocesu vai kriminālprocess izbeigts, bet ir konstatējamas administratīvā pārkāpuma pazīmes, lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā var uzsākt ne vēlāk kā mēneša laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu vai par tā izbeigšanu.

Saskaņā ar Latvijas APK 238.^{1} pantu, kas nosaka lietvedības uzsākšanas kārtību administratīvo pārkāpumu lietās, saņemot ziņas, kuras norāda uz iespējamu administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, šā kodeksa 247.pantā minētās personas triju darba dienu laikā pieņem lēmumu par administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanu vai par atteikšanos uzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību (šā kodeksa 238.^{1} un 239.pants), vai par materiālu pārsūtīšanu pēc piekritības. Lēmumu par administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanu var pieņemt, arī sastādot administratīvā pārkāpuma protokolu vai fiksējot to rezolūcijas veidā uz dokumenta, kas satur ziņas vai faktus par iespējamu administratīvo pārkāpumu.

Savukārt saskaņā ar Latvijas APK 239. panta, kas nosaka apstākļus, kas nepieļauj lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā, 7.pkt. nosaka, ka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja ir pagājuši šā kodeksa 37.pantā paredzētie termiņi.

No administratīvā pārkāpuma lietas materiāliem konstatējami šādi apstākļi:

1. iespējamais administratīvais pārkāpums, par kuru 2019.gada 6.februārī /pers. A/ tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols ZZ Nr.739293, noticis 2018.gada 29.jūlijā plkst.18:03, proti, protokols sastādīts par to, ka transportlīdzeklis VW CC ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ iebrauca īpašā režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā neiegādājoties caurlaidi, tādejādi pārkāpjot Jūrmalas pilsētas domes 2017.gada 12.janvāra saistošo noteikumu Nr.1 "Par transportlīdzekļu iebraukšanu īpašā režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā 5.punkta prasības, par kuru atbildība paredzēta 49.punktā;
2. ar minēto protokola lēmumu par minēto administratīvo pārkāpumu iesniedzējam uzlikts naudas sods 50,00 EUR apmērā;
3. Jūrmalas pilsētas Pašvaldības policijas lietvedes /pers. B/ 2018.gada 23.novembra ziņojums (/numurs/), kurā policijas lietvede norāda, ka viņa pildot amata pienākumus, konstatēja, ka 29.07.2018. transportlīdzeklis VW CC, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, iebrauca Jūrmalas pilsētas īpaša režīma zonā bez caurlaides;
4. lietā nav saņemts atteikums uzsākt kriminālprocesu vai kriminālprocess izbeigts.

Tiesa, pārbaudot lietas materiālus, konstatē, ka Jūrmalas pilsētas Pašvaldības policijas lietvede /pers. B/ 2018.gada 23.novembra ziņojumā lūdz uzsākt administratīvo lietvedību, taču tiesai nezināmu apstākļu dēļ lietvedība nav uzsākta, proti, lietas materiālos nevienā dokumentā nav lēmuma vai rezolūcijas par lietvedības uzsākšanu. Savukārt administratīvā pārkāpuma protokols, ar kuru iespējama lietvedības uzsākšana, sastādīts, pārkāpjot Latvijas APK 37.panta pirmajā daļā norādīto lietvedības uzsākšanas termiņu.

No lietas materiāliem izriet, ka Jūrmalas pilsētas pašvaldības policija 2019.gada 22.janvārī pasta sūtījumā nosūtīja /pers. A/ izsaukumu ierasties Jūrmalas pilsētas pašvaldības policijā 2019.gada 6.februārī plkst. 10:05.

Norādītajā datumā iesniedzējs Pašvaldības policijā neieradās, par savas neierašanās iemesliem nav ziņojis, atlikt lietas izskatīšanu nav lūdzis. Pie šādiem apstākļiem saskaņā ar Latvijas APK 248.^{1}pantu ir iespējama administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšana bez pārkāpēja klātbūtnes.

Tiesa atzīst, ka procesa virzītājam un arī iestādei, izskatot sūdzību par soda uzlikšanu, bija pienākums konstatēt apstākļus, kas nepieļauj lietvedības uzsākšanu, jo bija pagājuši vairāk nekā seši mēneši no iespējamā administratīvā pārkāpuma izdarīšanas dienas.

Līdz ar to ir pamats secināt, ka lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā par /pers. A/ izdarīto pārkāpumu ir uzsākta, pieļaujot būtiskus procesuālos pārkāpumus, kurus lietas izskatīšanas laikā tiesā nevar novērst.

Latvijas APK 7.panta 1.daļā noteikts, ka nevienam nevar piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu citādi kā uz likuma pamata un likumā noteiktajā kārtībā.

Latvijas APK 7.panta 2.daļā noteikts, ka lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem veicama, stingri ievērojot likumību.

Latvijas APK 7.panta 3.daļā noteikts, ka pilnvarotās iestādes un amatpersonas administratīvās ietekmēšanas līdzekļus piemēro savas kompetences ietvaros, stingrā saskaņā ar likumu.

Latvijas APK 8.panta 3.daļā noteikts, ka lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem veicama saskaņā ar likumu, kas spēkā pārkāpuma lietas izskatīšanas laikā un vietā.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Latvijas APK 239. panta 7.pkt. iesāktā lietvedība ir jāizbeidz, neskatoties uz iestādes viedokli, jo ir pagājuši šā kodeksa 37.pantā paredzētie termiņi, kas tiesai ir saistoši, nodrošinot personas tiesības uz taisnīgu tiesu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas APK 7.panta 1., 2., 3.daļu, 8.panta 1. un 3.daļu, 37.pantu, 239.panta 7.punktu, 289.[12] panta otrās daļas 2.punktu, 289.[13] pantu, tiesa

nosprieda

atcelt Jūrmalas pilsētas pašvaldības policijas priekšnieka p.i. K.Platnieka 2019.gada 9.jūlija lēmumu Nr.1-13.1/1950 un atcelt Jūrmalas pilsētas pašvaldības policijas inspektora A.Butkusa 2019.gada 6.februārī sastādīto administratīvā pārkāpuma protokolu ZZ Nr.739293, lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā izbeigt.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) darba dienu laikā Rīgas apgabaltiesā no tā pieejamības dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Spriedums pieejams tiesas kancelejā no 2019.gada 20.novembra.

Tiesnese: . D.Bērziņa